

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 67/2020 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om åtgärder som gäller beredskap inför coronavirusepidemin samt tillräckligheten av läkemedel, behandlingsutrustning och vårdplatser

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 67/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Mia Laiho m.fl. /saml:

Hur ser regeringen till att alla social- och hälsovårdens enheter har tillgång till riksomfattande, enhetliga och tillräckligt detaljerade anvisningar vad gäller coronavirusmisstankar, och hur förebyggs ytterligare smitta 24/7,

hur säkerställer regeringen att medborgarna samt människor som arbetar i skolor, på daghem och inom serviceområden har enhetliga anvisningar om hur de ska handla om de möter misstänkt smitta,

hur har regeringen förberett sig inför anskaffning av läkemedel och nödvändig skydds- och behandlingsutrustning i fall av en epidemi/pandemi och

hur har regeringen förberett sig för att svara mot ökningen av behovet av hemvård och vårdplatser för andra patienter och personal om sjukdomssituationen utvecklas i Finland till en epidemi/pandemi?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) förpliktar kommunerna, sjukvårdsdistrikten, Institutet för hälsa och välfärd (THL), regionförvaltningsverken samt social- och hälsovårdsministeriet (SHM) att förebygga smittsamma sjukdomar och spridningen av dem i befolkningen. Som ett nationellt expertinstitut stöder THL ministeriet, upprätthåller ett riksomfattande epidemiologiskt uppföljningssystem samt styr och stöder arbetet med att förebygga smittsamma sjukdomar i kommunerna och hälsovårdens verksamhetsenheter. THL svarar för nationella anvisningar och information samt ger befolkningen instruktioner om att undvika smitta och förebygga spridning.

THL följer upp och upprätthåller den riksomfattande situationsbilden om förekomsten av coronavirus. Situationsbilden ses över dagligen. Utifrån situationsbilden har THL tagit fram åtgärdsanvisningar för aktörer inom hälsovården vid misstanke om en infektion som orsakats av det nya coronaviruset (covid-19). I anvisningar ingår tecken på misstanke om sjukdomsfall, försiktighetsåtgärder som gäller patientisolerings och skydd av personal, laboratorieundersökningar som gäller

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 67/2020 rd

säkerställande av diagnos samt åtgärder för att ta reda på personer som blivit utsatta för sjukdomen.

THL har även tagit fram åt allmänheten anvisningar om hur covid-19-coronaviruset smittar samt hur man skyddar sig mot viruset, såsom handtvätt och hygien vid hosta. Separata anvisningar har tagits fram för personer som reser i epidemiområden samt personer som kommer till Finland och som misstänker att de har blivit smittade av covid-19. I THL:s materialbank finns anvisningar för resenärer på flera olika språk och dessa har delats ut till researrangörer och transportbolag. Man har inrättat informationspunkter på flygplatser och i hamnar och dessutom ger utrikesministeriet reseanvisningar. Om sjukdomssituationen i Finland eventuellt förändras preciseras anvisningarna vid behov och inriktas även till andra personer som har en större smittorisk.

Finland har förberett sig nationellt och regionalt inför smittsamma sjukdomar. Beredskapen styrs av lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) som definierar olika myndigheters uppgifter, tillgången till uppgifter, användningen av åtgärder som förhindrar spridning av smitta samt materiell beredskap. Den nationella beredskapsplanen för en influensapandemi (SHM 2012:9) och den relaterade rapporten av arbetsgruppen som utreder behoven av materiell pandemiberedskap preciserar ytterligare åtgärder i pandemisituationer. Målet för beredskapsplanen är att begränsa eventuella olägenheter som detta kan orsaka befolkningens hälsa och att trygga kontinuiteten för samhällets funktioner samt att stödja förberedelser i andra förvaltningsområden. Utifrån den nationella beredskapsplanen har sjukvårdsdistrikten, regionförvaltningsverken och kommunerna tagit fram egna regionala beredskapsplaner.

SHM har genomfört beredskapsåtgärder enligt modellen för övergripande säkerhet i myndighets-samarbete bland annat med inrikesministeriet och utrikesministeriet. SHM upprätthåller den nationella situationsbilden och svarar för materiell beredskap i samarbete med Försörjningsberedskapscentralen (FBC) och sjukvårdsdistrikten. På grund av covid-19-situationen har SHM genomfört medborgar- och myndighetskommunikation, inlett en informationskampanj, utvecklat den materiella beredskapen, höjt sin egen ledarskapsberedskap och förstärkt kontakten mellan myndigheter. En rådgivningstelefon om coronaviruset öppnades 4.3.2020.

Coronaviruset har införts i listan över allmänfarliga smittsamma sjukdomar i förordningen om smittsamma sjukdomar (146/2017), vilket möjliggör mer omfattande åtgärder. En lägesöversikt och uppdatering av beredskapen har inletts i januari (SHM, inrättningar inom förvaltningsområdet, specialupptagningsområden) och dessutom har SHM upprättat en koordinationsgrupp för nationell beredskap för att upprätthålla situationsbilden och för att genomföra riktlinjerna enhetligt på olika platser. En kartläggning av situationen över regionala och nationella beredskap- och förberedelseärenden har genomförts med sjukvårdsdistrikten 28.2.2020.

Tills vidare finns det inget skyddande vaccin eller ett specifikt läkemedel mot covid-19-infektionen. Enligt en utredning av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (Fimea) ligger lagervolymen av de läkemedel som eventuellt behövs vid behandling av komplikationer vid covid-19-infektionen på en god nivå i de stora sjukhusen i Finland samt i läkemedelspartiaffärer både i fråga om läkemedel som omfattas av obligatorisk lagring av läkemedel och läkemedel

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 67/2020 rd

som inte omfattas av den. Fimea har även utvärderat effekten på tillgången till läkemedel och medicinska produkter i Finland. I nuläget finns inga kända störningar i tillgången till läkemedel, men situationen följs upp i nära samarbete med det internationella och nationella myndighetsnätverket och läkemedelsföretag som är verksamma i Finland.

Det finns skyddsutrustning som hälsovårdens personal behöver i sitt arbete, såsom andnings-skydd, visir och skyddskläder, i lokala lager som tillhör specialupptagningsområdenas verksamhetsenheter inom hälsovården och sjukvårdsdistrikten samt förutom dessa hos Försörjningsberedskapscentralen (FBC). SHM har utrett det totala antalet personlig skyddsutrustning och bett att FBC ska uppdatera lagren enligt planen för materiell beredskap. Vid behov inleds ett tilläggsbudgetförfarande för att täcka utgifterna.

Kommunernas primärvård och sjukvårdsdistrikten har i sina beredskapsplaner tagit hänsyn till beredskap inför en ökning av antalet patienter i en epidemisituation. Planerna gäller antalet och användningen av vårdplatser inom den specialiserade sjukvården och primärvården samt antalet personer som behövs, i vilket även hemsjukvården och möjligheterna inom hemvården ingår.

Helsingfors 10.3.2020

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen